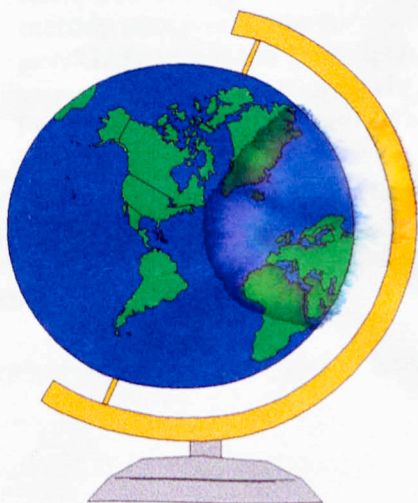

Biuletyn
Informacyjno
Metodyczny

Nr 1 - S t y c z e ń 2 0 0 1

BIM
Miejska Biblioteka Publiczna
w Białej Podlaskiej
DZIAŁ INFORMACJI, BIBLIOGRAFII
I WIEDZY O REGIONIE
ul. Warszawska 12a
21-500 Biała Podlaska
tel. (083) 343-61-11

SZANOWNI PAŃSTWO

Wydział Edukacji i Zespół Doradców Metodycznych przy Urzędzie Miasta w Białej Podlaskiej przekazują Państwu pierwszy numer miesięcznika pod nazwą **Biuletyn informacyjno-metodyczny - Bim**.

Mamy nadzieję, że dzięki Bim-owi możliwe będą bezpośrednie kontakty, dostęp do materiałów i informacji, wymiana doświadczeń.

Biuletyn składa się z dwu części:

Pierwsza - informacyjna ma pomóc interpretować akty normatywne, informować o aktualnych przepisach i wymaganiach.

Druga - metodyczna ma służyć pomocą i wsparciem – jak kształcić, jak wykorzystywać na lekcjach aktywne metody nauczania, nowatorskie scenariusze lekcji, przykłady rozwiązań metodycznych, propozycje warsztatowe, ciekawe pomysły na ożywienie i urozmaicenie lekcji, inspirować do własnych poszukiwań i dociekań.

W Biuletynie znajdują się również porady, omówienia programów, recenzje podręczników i różnorodnych publikacji metodycznych.

Przekazujemy pierwszy numer Bim-u z nadzieją, że okaże się on pomocny w codziennej, nauczycielskiej pracy.

Oczekujemy na propozycje, komentarze i opinie.

Specjalista konsultant
doradztwa metodycznego

mgr Grażyna Wasilewska-Sawczuk

Naczelnik
Wydziału Edukacji

dr Joanna Marchel

- 5. Pani mgr Dorota Kowaleńko** - doradca do biologii
placówka konsultacyjna –
Zespół Szkół Ogólnokształcących
im. J. I. Kraszewskiego
ul. Kraszewskiego 1, tel.343-38-12
- 6. Pani mgr Hanna Nitychoruk** - doradca do przyrody
placówka konsultacyjna –
Szkoła Podstawowa Nr 4
ul. Moniuszki 36, tel.343-74-35
- 7. Pan mgr Mieczysław Bancarzewski** - doradca
do przedmiotów zawodowych
placówka konsultacyjna –
Zespół Szkół Zawodowych Nr 2
ul. Brzeska 71, tel.342-28-02
- 8. Pani mgr Bożena Masarz** - doradca do opieki i wychowania,
nauczania specjalnego
i kształcenia integracyjnego
placówka konsultacyjna –
Szkoła Podstawowa Nr 5
ul. Sidorska 30, tel.343-37-67
- 9. Pani mgr Barbara Wysokińska** - doradca do religii
placówka konsultacyjna –
Publiczne Gimnazjum Nr 2
ul. Akademicka 8, tel.342-68-51

- 10. Pan mgr Grzegorz Gajewski** - doradca
do wychowania fizycznego
placówka konsultacyjna –
Zespół Szkół
Ogólnokształcących Nr 2
ul.Leszczynowa 16, tel.342-69-51
- 11. Pani mgr Elżbieta Mazur** - doradca do sztuki
placówka konsultacyjna –
IV Liceum Ogólnokształcące
im.St.Staszica
ul. Akademicka 8, tel.343-76-92
- 12. Pan mgr Kazimierz Hawryluk** - doradca do przysposobienia
obronnego
placówka konsultacyjna –
Zespół Szkół
Ogólnokształcących Nr 3
ul.Narutowicza 39, tel.343-32-27
- 13. Pani mgr Grażyna Laszuk** - doradca do kształcenia
zintegrowanego
placówka konsultacyjna –
Zespół Szkół
Ogólnokształcących Nr 2
ul.Leszczynowa 16, tel.342-69-51
- 14. Pani mgr Beata Rychlik** - doradca do wychowania
przedszkolnego
placówka konsultacyjna –
Przedszkole Samorządowe Nr 13
ul.K.Jagiellończyka 17,
tel.343-51-49

Prace Zespołu koordynuje **mgr Grażyna Wasilewska-Sawczuk**
specjalista doradztwa metodycznego – tel.343-29-10.

III. Z BIEŻĄCYCH PRAC

ZESPOŁU DORADCÓW METODYCZNYCH

1. KSZTAŁCENIE ZINTEGROWANE – Grażyna Laszuk

Wprowadzenie zintegrowanego systemu nauczania i wychowania zmusiło nauczycieli do zmiany w organizowaniu zajęć, jak również do ciągłego poszukiwania nowych rozwiązań dydaktycznych.

Ideą przewodnią, warunkującą i organizującą etap kształcenia zintegrowanego jest, podkreślone w podstawach programowych, wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia.

Zadaniem nauczyciela jest zatem wspieranie wszystkich sfer osobowości dziecka: intelektualnej, fizycznej i duchowej poprzez równoważenie zajęć o charakterze umysłowym, zdrowotnym i artystycznym oraz ukazywanie dziecku scalonego obrazu świata.

Rozwój wszystkich sfer osobowości musi dokonać się w toku własnej aktywności dziecka poprzez twórcze działanie, zatem rola nauczyciela nie może ograniczyć się do przekazywania wiedzy i kontrolowania wiadomości.

AWANS ZAWODOWY NAUCZYCIELA / w oparciu o : Poradnik Nauczyciela Wyd.RAABE /

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli /Dz.U.Nr 70 z 2000 r./ określa sposób odbywania stażu, rodzaj dokumentacji załączanej do wniosku nauczyciela o postępowanie kwalifikacyjne lub egzaminacyjne oraz zakres wymagań kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych dla uzyskania poszczególnych stopni awansu zawodowego.

Dokumentem, który w istotny sposób określa sytuację zawodową nauczycieli jest ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r.- Karta Nauczyciela / z późniejszymi zmianami /.

Po złożeniu wniosku o rozpoczęcie procedur awansu na kolejny stopień awansu, nauczyciel odbywa **staż**.

1. W przypadku nauczyciela **rozpoczynającego pracę** staż ten trwa 9 miesięcy – nauczyciel **stażysta** rozpoczyna staż z dniem nawiązania stosunku pracy / art.9 d ust.1 K.N. /. Nauczyciel odbywa go z pomocą opiekuna stażu wyznaczonego przez dyrektora szkoły. Również nauczyciel kontraktowy ubiegający się o stopień nauczyciela mianowanego odbywa staż pod kierunkiem opiekuna stażu.

2. W przypadku awansu na stopień nauczyciela **mianowanego i dyplomowanego** staż trwa 2 lata i 9 miesięcy.

Nauczyciel kontraktowy i mianowany rozpoczynają staż z dniem 1 września.

Staż może zostać **skrócony** / ustawa z dnia 18 lutego 2000 r.o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych innych ustaw / w przypadku : posiadania stopni specjalizacji zawodowych lub kwalifikacji trenerskich, stopni naukowych doktora lub doktora habilitowanego, ukończonych studiów podyplomowych zgodnych z nauczaniem przedmiotem lub rodzajem prowadzonych zajęć, kwalifikacji do nauczania co najmniej dwóch przedmiotów lub uznanego dorobku zawodowego potwierdzonego otrzymaniem nagrody ministra, kuratora oświaty lub równorzędnej albo Medalu Komisji Edukacji Narodowej odpowiednio ;

- **9 miesięcy** – w przypadku nauczycieli posiadających III stopień specjalizacji zawodowej lub kwalifikacje trenerskie klasy mistrzowskiej, stopień doktora lub doktora habilitowanego, ukończone studia podyplomowe zgodne z nauczaniem przedmiotem lub rodzajem prowadzonych zajęć, kwalifikacje do nauczania co najmniej dwóch przedmiotów albo uznany dorobek zawodowy,
- **1 rok i 9 miesięcy** – w przypadku nauczycieli posiadających I lub II stopień specjalizacji zawodowej albo kwalifikacje trenerskie klasy II lub I.

W przypadku niedotrzymania terminu złożenia wniosku nauczyciel jest zobowiązany do ponownego odbycia stażu w pełnym wymiarze / K.N.art.9d, ust.2 /.

Nauczyciel **stażysta** kieruje wnioskiem o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego do dyrektora szkoły.

Nauczyciel **kontraktowy** kieruje wnioskiem o podjęcie postępowania egzaminacyjnego do organu prowadzącego szkołę.

Nauczyciel **mianowany** składa wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego do organu sprawującego nadzór podagogiczny.

Do wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego nauczyciel zobowiązany jest dołączyć :

- dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe lub potwierdzone kopie tych dokumentów
- zaświadczenie dyrektora szkoły o wymiarze zatrudnienia oraz zajmowanym stanowisku w okresie odbywania stażu
- zatwierdzony Plan Rozwoju Zawodowego realizowany w okresie stażu i sprawozdanie z jego realizacji / uwzględniające stopień jego realizacji, zmiany i modyfikacje, które się pojawiły oraz ich przyczyny /
- ocenę dorobku zawodowego za okres stażu
- dokumentację potwierdzającą spełnienie wymagań kwalifikacyjnych odpowiednio do stopnia awansu zawodowego.

Do wniosku nauczyciel **może** dołączyć również inną dokumentację świadczącą o jego osiągnięciach zawodowych/& 7 ,ust. 3 rozp./.

Dokumentacja potwierdzająca spełnienie wymagań kwalifikacyjnych może mieć formę :

- materiałów potwierdzających realizację zadań określonych w Planie Rozwoju Zawodowego w postaci pisemnej, graficznej lub nagrań audio-video
- wydanych przez dyrektora szkoły / placówki /zaświadczeń potwierdzających prowadzenie działań związanych ze spełnieniem wymagań kwalifikacyjnych
- świadectw i zaświadczeń potwierdzających udział w kształceniu ustawicznym lub potwierdzonych kopii tych dokumentów.

W przypadku nauczyciela **mianowanego** może być również przedstawiona w formie :

- pisemnego sprawozdania z realizacji wybranych zadań oraz opisem nabytych i wykorzystanych umiejętności lub uzyskanych kwalifikacji
- opisu i analizy co najmniej dwóch przypadków rozpoznawania i rozwiązywania problemów edukacyjnych, wychowawczych lub innych z uwzględnieniem specyfiki szkoły / placówki /
- opisu i analizy uczestnictwa w pozostałych działaniach realizowanych na rzecz doskonalenia swojej pracy i podwyższania jakości pracy szkoły.

Ocenę dorobku zawodowego za okres stażu ustala dyrektor szkoły, z uwzględnieniem stopnia realizacji planu rozwoju zawodowego nauczyciela, po zasięgnięciu opinii rady rodziców.

W przypadku nauczyciela **stażysty i kontraktowego** konsultuje swoją opinię z opiekunem stażu. Od oceny dorobku zawodowego przysługuje nauczycielowi odwołanie do organu sprawującego nadzór pedagogiczny w ciągu 14 dni. Ocena ustalona przez ten organ jest ostateczna. Jeżeli jest ona negatywna, ponowna ocena dorobku może być dokonana po odbyciu – na wniosek nauczyciela i za zgodą dyrektora szkoły – jednego dodatkowego stażu w wymiarze 9 miesięcy.

Nauczyciele ubiegający się o kolejne stopnie awansu zobowiązani są do sporządzenia na okres stażu **planu rozwoju zawodowego**. Nauczyciel **stażysta i nauczyciel kontraktowy** konstruuje go we współpracy ze swoimi opiekunami stażu, nauczyciel **mianowany** musi wykazać się w tym zakresie samodzielnością.

Plan rozwoju zawodowego powinien **spełniać następujące wymogi** :

- uwzględniać specyfikę i potrzeby szkoły,
- zawierać zadania przewidziane do zrealizowania na konkretny stopień awansu zawodowego zgodne z rozporządzeniem o awansie zawodowym,
- umożliwiać spełnienie wymagań kwalifikacyjnych lub egzaminacyjnych potrzebnych do uzyskania stopnia awansu zawodowego, o który ubiega się nauczyciel,
- brać pod uwagę wiedzę, umiejętności i doświadczenie nauczyciela.

Plan rozwoju zawodowego **zostaje przedstawiony do akceptacji dyrektorowi** szkoły / placówki /, w której nauczyciel odbywa staż. Po zakończeniu stażu nauczyciel zobowiązany jest w terminie nie dłuższym niż 14 dni przedstawić dyrektorowi **sprawozdanie** z realizacji stażu.

Dyrektor szkoły dokonuje oceny dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu. Przed dokonaniem oceny zapoznaje się z :

- projektem oceny przygotowanym przez opiekuna stażu / w przypadku nauczycieli stażystów i kontraktowych /,
- opinią rady rodziców / w przypadku wszystkich nauczycieli /,
- może również poprosić o opinię samorząd uczniowski.

Ocena sporządzana jest na piśmie / pozytywna lub negatywna /, zawierająca uzasadnienie lub pouczenie o możliwości wniesienia odwołania.

Nauczyciele, którzy otrzymali pozytywną ocenę dorobku zawodowego mają obowiązek złożenia wniosku o rozpoczęcie postępowania kwalifikacyjnego / nauczyciel stażysta i nauczyciel mianowany / i egzaminacyjnego / nauczyciel kontraktowy /

- nauczyciel **stażysta** i nauczyciel **kontraktowy** składają wnioski w terminie 14 dni od dnia otrzymania pozytywnej oceny
- nauczyciel **mianowany** w ciągu 3 lat od daty uzyskania pozytywnej oceny dorobku zawodowego.

Istotą pracy nauczyciela winno być przede wszystkim aranżowanie sytuacji uczenia się. Stroną aktywną w procesie dydaktycznym staje się wtedy uczeń. Nauczyciel tylko tę aktywność organizuje, podtrzymuje, ukierunkowuje, stwarza takie warunki i stosuje takie zabiegi dydaktyczne, które wspierają twórczość dziecka.

Owe zabiegi dydaktyczne to różnorodne drogi poznania, a więc różnorodne metody, techniki i formy pracy.

Ważną rolę odgrywają tutaj metody aktywizujące, które nauczyciel potrafi wykorzystać w swej pracy. Każda metoda może być realizowana jako aktywizująca lub wręcz przeciwnie – utrwalająca bierność poznawczą. Wszystko zależy od zachowania nauczyciela, który może określić reakcje ucznia wyzwolić lub zablokować.

Dzieje się tak wtedy, kiedy nie są spełnione określone warunki w stosowaniu danej metody.

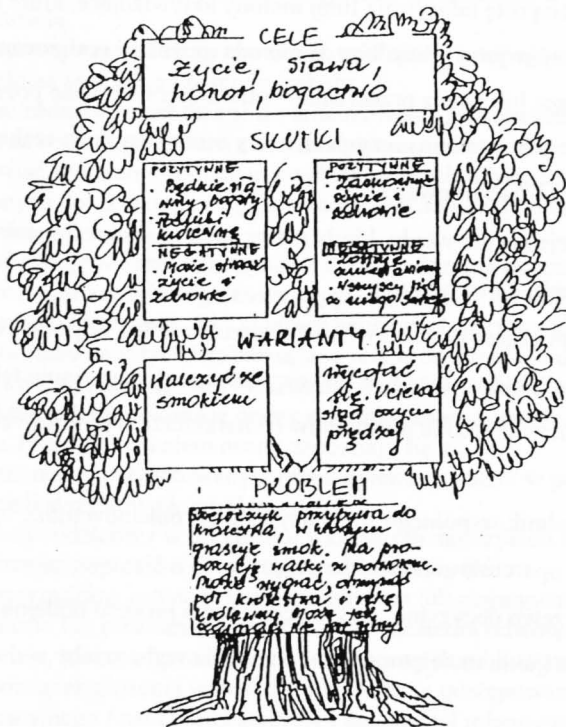
Na początek przedstawiam Państwu metodę „Wspólne rozwiązywanie problemów”, która może być wykorzystana przy omawianiu tekstów literackich, bądź do rozwiązywania problemów o charakterze wychowawczym (w szkole lub w domu).

Jedną z technik wspólnego rozwiązywania problemów może być podejmowanie decyzji w oparciu o „drzewo decyzyjne”.

„Drzewo decyzyjne” to graficzny zapis procesu podejmowania decyzji. Służy rozwijaniu umiejętności dokonywania wyboru, aby w ostateczności podjąć decyzję.

Oto dwa przykłady rozwiązywania problemów i podejmowania decyzji w oparciu o graficzny model „drzewa decyzyjnego”.

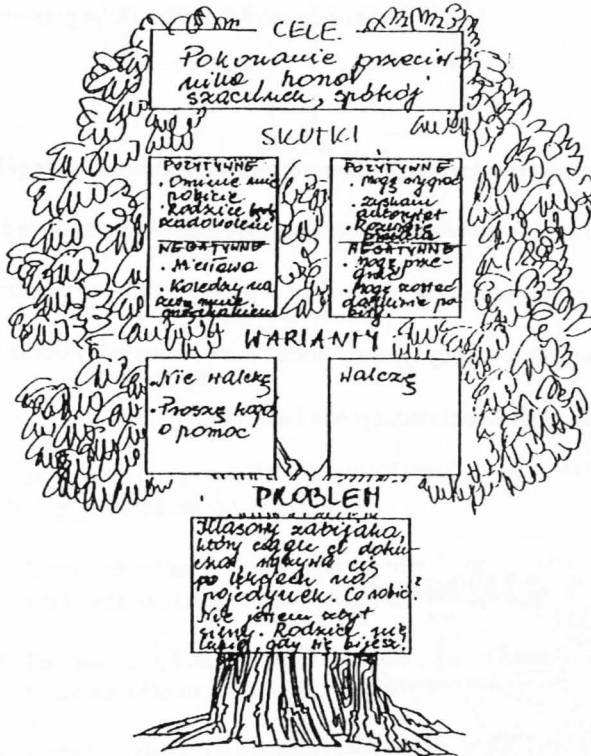
A) związany z tekstem literackim

DECYZJA: PODEJMNIJE HALKĘ

WADY • może być rażony, wieść mu • utrudni mu porównanie • może odmówić • krochmal może być brzydka	ZLETY • Będzie bogaty, odpowiednio porządek • Będzie kroszka i rękę • Zapisze sympaty kroszka i podnieście

B) związany z konkretnym problemem wychowawczym

DECYZJA WALCZYĆ

WADY	ZALETY
• mogą być pobity • może być nie • nieważne	• uzyskanie szacunku kolegów • będą głębiej, nawet gdy • przegram

I. Z BIEŻĄCYCH PRAC WYDZIAŁU EDUKACJI

1) Reforma Szkolnictwa Ponadpodstawowego

Proces przebudowy polskiego systemu szkolnego, czyli stopniowego wprowadzania w życie reformy strukturalno – programowej obejmuje okres ośmiu lat – od 1 września 1999 r. do 31 sierpnia 2007 r. Po utworzeniu I klas gimnazjów w 1999 r. i stopniowym wdrażaniu kl. II, III gimnazjum w 2000 i 2001 r. czekają nas prace związane z organizacją szkolnictwa ponadgimnazjalnego.

Szkoły ponadgimnazjalne to:

1. trzyletnie licea profilowane, umożliwiające uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego.
2. szkoły zawodowe umożliwiające uzyskanie świadectwa potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, po zdaniu egzaminu, oraz dające możliwość dalszego kształcenia w liceach uzupełniających.
3. dwuletnie licea uzupełniające, umożliwiające absolwentom szkół zawodowych uzyskanie świadectwa dojrzałości.
4. szkoły policealne o okresie nie dłuższym niż 2 lata, umożliwiające absolwentom trzyletnich liceów profilowanych i dwuletnich liceów uzupełniających uzyskanie świadectwa potwierdzającego kwalifikacje zawodowe.

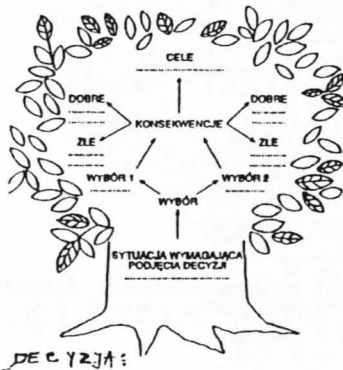
Projekt nowelizacji ustawy – przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego – określa konkretne terminy związane z przygotowaniem reformy szkolnictwa ponadpodstawowego.

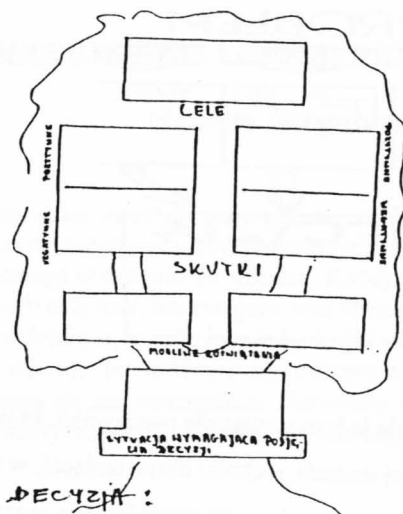
- **31 sierpnia 2001 r.** – rady powiatów, po uzgodnieniu z kuratorem oświaty oraz po zasięgnięciu opinii powiatowego urzędu pracy i powiatowej rady zatrudnienia, ustalą i ogłoszą plan sieci publicznych szkół ponadgimnazjalnych,
- **31 grudnia 2001 r.** – organy prowadzące publiczne szkoły ponadpodstawowe przygotowują dokumenty związane odpowiednio z likwidacją lub przekształceniem szkół ponadpodstawowych i tworzeniem szkół ponadgimnazjalnych,
- **6 miesięcy przed dniem przekształcenia** – dyrektorzy szkół – sporządzają wykazy nauczycieli, którzy nie będą mogli być zatrudnieni w pełnym wymiarze w szkole ponadgimnazjalnej,
 - informują zainteresowanych nauczycieli o powyższym,
 - przekazują wykazy organowi prowadzącemu szkołę i kuratorowi oświaty.

Przedstawione propozycje wypracowane zostały przez nauczycieli na kursie w grudniu 2000r.

Rolą nauczyciela jest takie ukierunkowanie uczniów (szczególnie przy rozpatrywaniu problemu wychowawczego), aby zdali sobie sprawę ze wszystkich konsekwencji jakie niesie decyzja podjęta zespołowo (lub indywidualnie).

Schematy „drzew decyzyjnych” mogą mieć różnorodny obraz graficzny, zależy on od pomysłowości nauczyciela bądź uczniów, np.:

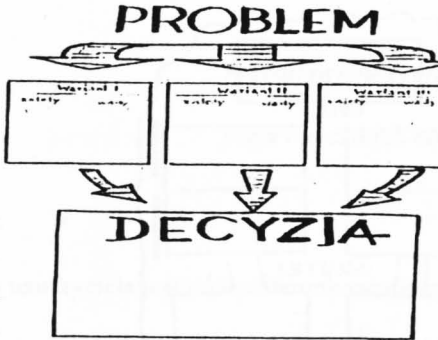

Jak zatem przeprowadzić fragment zajęć zintegrowanych w oparciu o technikę „drzewa decyzyjnego” ?

1. Stworzyć sytuację wymagającą podjęcia decyzji (w oparciu o pracę z tekstem lub konkretną sytuacją wychowawczą).
2. Zapisać cele, które chcemy osiągnąć, lub te które chce osiągnąć bohater literacki. One to stanowią kryterium dalszych rozważań.
3. Podać możliwe rozwiązania (warianty). Może ich być dwa, trzy, a może również więcej.
Uwaga: W klasach młodszych ograniczamy liczbę wariantów, ponieważ dzieci gubią się w podawaniu skutków.
4. Wpisać skutki (pozytywne i negatywne) każdej zaproponowanej możliwości.
5. Podjąć decyzję. Można ją wzbogacić o wpisanie wad i zalet podjętej decyzji.

Można również zaproponować uczniom model uproszczony, ale dla dzieci w młodszym wieku szkolnym jest on nieciekawym. Dzieci nie mają możliwości kolorowania, upiększania swojego drzewka, a jest to równie ważne, jak sama decyzja.

Na zakończenie jedyna uwaga dla nauczycieli, którzy chcą urozmaić swoje zajęcia. Żadnej metody, techniki aktywizującej, w toku której decyzja podejmowana jest przez zespół (grupę uczniów) nie można przeprowadzić bez wcześniejszych przygotowań. Uczeń musi wiedzieć, jakie są zasady pracy grupowej, musi umieć negocjować i komunikować się ze swoimi rówieśnikami oraz nauczycielem.

2. SCENARIUSZ DO LEKCJI PRZYRODY W KL. IV –

Hanna Nitychoruk

Zaangażowanie ucznia w procesie nauczania – uczenia się prowadzi do zwiększenia skuteczności procesu dydaktycznego, ułatwia przyswajanie wiedzy i wspomaga w dążeniu do sukcesu. Każdy uczeń pragnie zdobywać wiedzę w sposób aktywny, interesujący oraz skuteczny. Wiedzę i umiejętności zdobyte samodzielnie są trwałe, inspirują do dalszego rozwoju i wspomagają w dążeniu do sukcesu. Istotą aktywnego procesu nauczania – uczenia się jest przewaga uczenia się nad nauczaniem. Pozwólmy zatem naszym uczniom działać w procesie dydaktycznym, czyli zdobywać wiedzę i stosować ją w różnych sytuacjach.

Temat: Jak zapobiegać i walczyć z chorobami zakaźnymi.

Cel ogólny:

- sposoby zapobiegania chorobom zakaźnym, metody walki z chorobami zakaźnymi, szczepienia ochronne.

Umiejętności kluczowe:

- komunikowanie, organizowanie, współdziałanie, rozwiązywanie problemów.

Cele szczegółowe:

- **uczeń zna:** sposoby zapobiegania chorobom zakaźnym – szczepienia, przestrzeganie higieny, dezynfekcja ran, sposoby zwalczania chorób zakaźnych – leki, sposoby domowe, surowice,
- **uczeń rozumie:** na czym polega profilaktyka chorób zakaźnych, pojęcie odporności, znaczenie szczepień ochronnych, znaczenie higieny sanitarnej,
- **uczeń potrafi wybrać:** sposób uchronienia się przed chorobą zakaźną, współpracować z zespołem, podać przykłady szczepień ochronnych.

METODA - badawcza, pogadanka

FORMA PRACY- praca w grupach, zbiorowa

- **Środki dydaktyczne:** eksponaty dotyczące sposobów zapobiegania chorobom zakaźnym, zwalczanie lekkich infekcji i chorób zakaźnych np. sok malinowy, czosnek, cebula, cytryny, zioła, wit.C, miód, mleko, kiszona kapusta, mydło, woda utleniona, jednorazowy sprzęt medyczny. Opatrunki, jabłko, jogurty, zsiadłe mleko, czapka+szalik, rękawice, leki (opakowania po antybiotykach, aspirynie, syropie, szczepionce, surowicy); szary papier, chmurki; książeczka zdrowia dziecka, napisy na kartkach dotyczące zwalczania infekcji (izolacja chorych, środki dezynfekcyjne np.ACE. DOMESTOS).

TOK LEKCJI:

1. Przypomnienie wiadomości z tej lekcji – co to jest choroba zakaźna i kto ją wywołuje.
2. Na jakie choroby zakaźne chorowałeś – wywieszenie chmurki z nazwami chorób wg następujących grup:
 - tylko raz i dlaczego – pojęcie odporności
 - wiele razy
3. Przeciwno jakim chorobom byłeś szczepiony ? Analiza wpisów do książeczki – gruźlica, odra, błonica, koklusz, tężec, polio, żółtaczka typ.B –
 - dlaczego stosujemy szczepienia ochronne ?

Badanie i przekształcenie

4. Podział klasy na 3 grupy i podanie instrukcji do pracy: spośród zgromadzonych eksponatów wybierz te, które służą –
 - I grupa** - zapobieganiu chorobom zakaźnym,
 - II grupa** - opanowaniu lekkiej infekcji,
 - III grupa** - walce z chorobą zakaźną

Prezentacja

5. Wykonanie plakatu prezentującego wyniki pracy grup – wspólne oglądanie i porównywanie - ocena przygotowanych prac.

Refleksja

6. Jak oceniam swój udział w lekcji.
7. Jaką wiedzę zdobyłeś – przydatną, praktyczną – gdzie i kiedy wykorzystasz tę wiedzę.
8. Co mi się podobało w tych zajęciach.
9. Praca domowa: Dowiedz się, jakie sposoby zapobiegania chorobom zakaźnym stosuje się w Twoim domu.

3. ZASTOSOWANIE MAP MYŚLOWYCH

W NAUCZANIU BIOLOGII – Dorota Kowaleńko

Mapa myślowa (pojęciowa) jest to sposób przedstawiania zawartych w tekście myśli, informacji w postaci diagramów. Stanowi ona technikę pozwalającą na lepsze zrozumienie materiału, gdyż pomaga uczącemu się dokonać analizy struktury tekstu. Mapa myślowa jest zewnętrznym wyrazem myślenia promienistego, czyli naturalnego funkcjonowania mózgu. Gdy pomyślimy sobie jakieś słowo mózg niezwłocznie „wyczarowuje” skojarzenia słowne i myśli, które rozwijają się od tej centralnej koncepcji. Pojawiają się setki i tysiące nowych skojarzeń wiążących się z tymi myślami. Proces ten „promieniuje” więc na zewnątrz od początkowych myśli. Mapa myślowa również zawsze „promieniuje” z centralnego obrazu (słowa, rysunku, symbolu). Zarówno myśli jak i mapy myślowe posiadają nieograniczoną liczbę możliwych skojarzeń. Mapy myślowe są doskonałym narzędziem do sporządzania różnego rodzaju notatek, planów, są też idealne do rozwiązywania problemów. Posiadają one zdecydowaną przewagę nad tradycyjnym sposobem prowadzenia notatek.

Główne zalety to m.in.:

1. Oszczędność czasu – notuje się i czyta tylko rzeczy istotne, słowa kluczowe i obrazy (rysunki).
2. Pozwalają się skupić nad tym, co najważniejsze.
3. Stymulują mózg.
4. Poprawiają zdolności przypominania sobie.

Sporządzenie map pojęciowych polega na rysowaniu diagramu obrazującego jak powiązane są poszczególne pojęcia. Główne i podporządkowane myśli są zapisywane w postaci skrótowej za pomocą słów, równoważników zdań lub zdań.

Wykonanie mapy należy rozpocząć od znalezienia głównej myśli tekstu, a następnie pozostałych myśli, czy części wspierających główną myśl. Po nazwaniu ich należy je powiązać ze sobą przy pomocy linii, pętli czy strzałek. Wszystkie myśli „promieniujące” od centralnego słowa winny być uporządkowane wg hierarchii ważności, a słowa kluczowe wypisane dużymi (drukowanymi) literami i podkreślone. Długość linii powinna odpowiadać długości słowa. Linie należy utrzymywać poziomo, a litery pionowo, aby ułatwić odczytanie. Należy też stosować różne grubości linii, strzałek w zależności od ich znaczenia umieszczając grubsze ku środkowi mapy myślowej. Mapy myślowe czynią użytek nie tylko z wyrazów i linii lecz także z kolorów, wymiarów i obrazków, które pobudzają zmysły. Można też stosować puste miejsca w określonych fragmentach mapy. Wolne linie zmuszą do myślenia i ukończenia mapy później.

Nauczyciel może nauczyć sporządzania map prezentując uczniom przykłady dobrych planów tekstów, wyjaśniając jak reprezentowany jest w nich materiał.

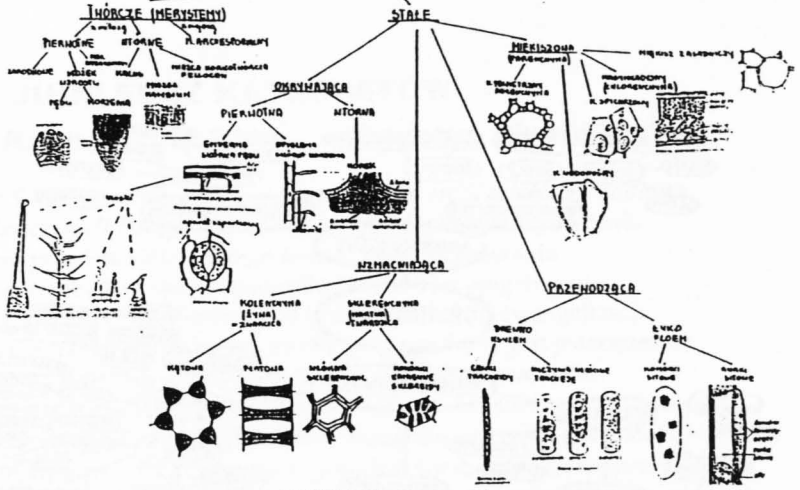
Następnie nauczyciel może dać uczniom niekompletne mapy, które:

- a) są prawie pełne, a brak w nich jedynie kilku szczegółów do uzupełnienia w trakcie słuchania lub czytania,
- b) zawierają wszystkie główne zagadnienia, a podzagadnienia muszą być uzupełnione przez uczniów,
- c) zawierają podzagadnienia, a wstawić trzeba główne myśli.

Po takich ćwiczeniach uczniowie są w stanie przygotować własne dobre mapy myślowe.

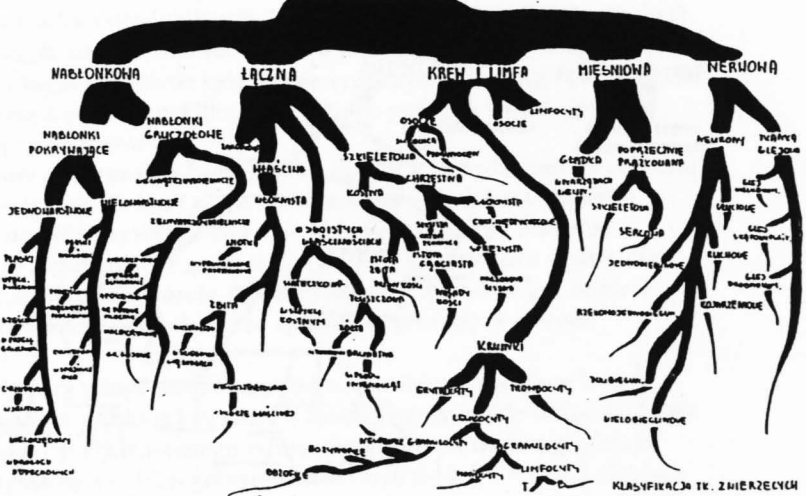
PRZYKŁADY MAP MYŚLOWYCH DO WYKORZYSTANIA NA LEKCJACH BIOLOGII W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM

TKANKI ROŚLINNE

KLASYFIKACJA TKANEK ROŚLINNYCH

TKANKI ZWIERZĘCE

KLASYFIKACJA TK. ZWIERZĘCYCH

RODZAJE ORGANIZMÓW ZE ZGLĘDU NA SPOSOBY ODŻYWIANIA

RODZAJE ZMIENNOŚCI ORGANIZMÓW

4. JUBILEUSZ KATECHETÓW –

Rzym 9-10.12.2000r. – Barbara Wysokińska

W dniach 9 i 10 grudnia 2000r. w Rzymie odbył się Centralny Jubileusz Katechetów i Nauczycieli Religii. Do udziału w tym doniosłym wydarzeniu zostali zaproszeni przedstawiciele całego świata. Podczas spotkania zaakcentowano potrzebę katechizowania w duchu nowej ewangelizacji. Podkreślono rolę katechety jako instruktora i podmiotu nowej ewangelizacji. Uwrażliwiono na potrzebę zauważenia katechizowanego, który jest jednocześnie i zraniony i radosny. Katechecie jako edukatorowi wiary przypomniano o istotnej gotowości ewangelizowania człowieka kultury. Zadanie to jest fundamentem wszelkiej formacji. Podkreślono szczególną wartość i potrzebę posługi katechetów potwierdzając słowami: *„jesteście bardzo umiłowani przez Kościół”*. Zwrócono uwagę na niezwykłą rolę muzyki w katechezie; jej aksjologiczna obecność powinna służyć nowej ewangelizacji. Ponadto zachęcano do rzeczywistego wykorzystywania osiągnięć psychoterapii w katechezie oraz zaakcentowano konieczność profesjonalistycznego katechizowania ludzi chorych psychicznie. Propagowano perspektywistyczne wykorzystanie programów multimedialnych w katechezie, by służyły zmianie świata i głoszeniu Chrystusa. Przypomniano, że Chrystus jest największym katechistą i przez Jana Pawła II zawsze, a szczególnie teraz podczas Jubileuszu otwiera nasze oczy wiary.

Centralna Eucharystia Jubileuszu Katechetów pod przewodnictwem Ojca Świętego rozpoczęła się na Placu św. Piotra w niedzielę 10 grudnia o godz. 9³⁰. Jan Paweł II przekazał przesłanie katechetom i nauczycielom religii całego świata, a także pozdrowił ich w kilku językach. Do polskich katechetów skierował następujące słowa:

„Serdecznie pozdrawiam katechetów z Polski, kapłanów, siostry zakonne i świeckich nauczycieli. Kościół powierzył wam odpowiedzialne zadanie: przekazywanie nauki Chrystusa i dawanie świadectwa o Jego zbawczej miłości. Niech to Jubileuszowe spotkanie u grobów apostołskich będzie dla was czasem szczególnego otwarcia się na światło Ducha Świętego, abyście umocnieni łaską owocnie pełnili waszą apostołską posługę w nowym tysiącleciu.

Niech Bóg błogosławi wam i wszystkim katechetom w Polsce”.

Przedstawiciele polskich katechetów zostali zaproszeni do wzięcia udziału w prywatnej audiencji Ojca Świętego w Watykanie. To niezwykle spotkanie w Sali Klementyńskiej jest szczególnym darem Opatrzności w Roku Świętym.

Przekazaliśmy Ojcu Świętemu wyrazy najgłębszego uszanowania. Ojciec Święty udzielił błogosławieństwa obecnym katechetom, a także wszystkim zaangażowanym w dzieło katechizacji w Polsce.

Nauczyciele nie wymienieni w wykazie oraz inni pracownicy szkoły stają się pracownikami szkoły nowego typu.

- **31 stycznia 2002 r.** – organy prowadzące przedstawią kuratorom oświaty informację o siedzibach szkół ponadgimnazjalnych rozpoczynających działalność z dniem 1 września 2002 r.,
- **31 marca 2002 r.** – organy prowadzące przedstawią kuratorom oświaty informację o profilach kształcenia w poszczególnych liceach profilowanych, kierunkach kształcenia zawodowego w szkołach zawodowych oraz liczbie miejsc w szkołach,
- **30 kwietnia 2002 r.** – kuratorzy oświaty opracują i prześlą dyrektorom gimnazjów zbiorczą informację dla absolwentów gimnazjów zawierającą wskazanie szkół ponadgimnazjalnych oraz prowadzonych w nich profili i kierunków kształcenia zawodowego,
- **15 maja 2002 r.** – kuratorzy oświaty zorganizują system informacji dla kandydatów do szkół ponadgimnazjalnych na obszarze województwa,
- **30 kwietnia 2002 r.** – dyrektorzy szkół przedstawią organom prowadzącym arkusze organizacyjne szkół,
- **31 maja 2002 r.** – organy prowadzące w uzgodnieniu z kuratorem oświaty zatwierdzą arkusze organizacji.

Projekt zawiera również wskazania dla niepublicznych szkół ponadpodstawowych, związane z ich przekształceniem w niepubliczne szkoły ponadgimnazjalne.

Osoby prawne i fizyczne prowadzące dotychczasowe niepubliczne szkoły ponadpodstawowe są obowiązane, nie później niż do dnia 31 maja roku, w którym następuje przekształcenie danego typu szkoły, złożyć wnioski o dokonanie zmian we wpisach do ewidencji dotyczące przekształcenia dotychczasowych szkół ponadpodstawowych w szkoły ponadgimnazjalne.

Działania związane ze wstrzymaniem rekrutacji i likwidacją klas pierwszych będą realizowane wg następującego harmonogramu:

- z dniem 1 września 2001 r., a w przypadku szkół dla dorosłych – z dniem 1 września 2003 r. likwiduje się klasę pierwszą, a w latach następnych kolejne klasy dotychczasowej szkoły zasadniczej i szkół średnich, z wyjątkiem technikum na podbudowie programowej szkoły zasadniczej oraz szkoły policealnej i szkoły pomaturalnej,
- na rok szkolny 2001/2002, a w przypadku dla dorosłych – na rok szkolny 2003/2004, nie prowadzi się rekrutacji,
- z dniem 1 września 2004 r., a w przypadku szkół dla dorosłych – z dniem 1 września 2006 r. likwiduje się klasę pierwszą, a w latach następnych kolejne klasy dotychczasowego technikum na podbudowie programowej szkoły zasadniczej,

SPIS TREŚCI

Strona

I. Z bieżących prac Wydziału Edukacji

1. Reforma szkolnictwa ponadpodstawowego.....	2
2. Informacja na temat prac organizacyjnych w zakresie awansu zawodowego nauczycieli.....	5
3. Organizacja roku szkolnego 2001/2002.....	7

II. Informacje ze szkół

1. Drugie spotkania z fizyką.....	8
-----------------------------------	---

III. Z bieżących prac Zespołu Doradców Metodycznych

Informacja o Zespole Doradców Metodycznych.....	9
1. Kształcenie zintegrowane – G.Laszuk	12
2. Scenariusz do lekcji przyrody w kl.IV – H.Nitychoruk.....	19
3. Zastosowanie map myślowych w nauczaniu biologii- D. Kowaleńko	21
4. Jubileusz Katechetów – B.Wysokińska.....	25

- na rok szkolny 2004/2005, a w przypadku szkół dla dorosłych - na rok szkolny 2006/2007, nie prowadzi się rekrutacji.

W rok po likwidacji klasy pierwszej następuje przekształcenie poszczególnych typów szkół ponadpodstawowych w szkoły nowego typu – ponadgimnazjalne.

Przesunięcie likwidacji klasy pierwszej w szkołach dla dorosłych o dwa lata ma pomóc w organizacji nauczania uczniów drugorocznych.

W związku z ogromnymi zadaniami związanymi z utworzeniem sieci szkolnictwa ponadgimnazjalnego Wydział Edukacji Urzędu Miasta do 15 marca 2001 r. planuje opracować szczegółowe dane wyjściowe, które będą niezbędne w podejmowaniu dalszych rozwiązań.

Dane te będą dotyczyły:

1. sytuacji demograficznej – liczby dzieci i młodzieży w wieku 0-19 lat na terenie miasta.
2. struktury istniejącej sieci szkół publicznych i niepublicznych
 - inwentaryzacja szkół pod kątem liczby uczniów i oddziałów
 - zestawienie kierunków kształcenia
 - uzyskiwany poziom wykształcenia
3. bazy praktycznej nauki zawodu
 - inwentaryzacja warsztatów szkolnych
 - rozeznanie wśród instytucji prowadzących kształcenie praktyczne, przede wszystkim wśród pracodawców
4. analizy stanu kadry nauczycielskiej pod kątem specjalności, posiadanych kwalifikacji z podziałem na nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu z uwzględnieniem stażu pracy,
5. aspiracji edukacyjnych mieszkańców i możliwości ich zaspokojenia
 - w tym relacje między liczbą miejsc w szkołach, a liczbą chętnych do tych szkół
 - informacje o liczbie kandydatów do poszczególnych szkół ponadpodstawowych w ostatnich kilku latach i o liczbie osób przyjętych do tych szkół.
6. struktury rynku pracy
 - wiedza o podaży pracy i popycie na pracę
 - oczekiwania kwalifikacyjne ze strony pracodawców.

2) INFORMACJA WYDZIAŁU EDUKACJI URZĘDU MIASTA W BIAŁEJ PODLASKIEJ NA TEMAT PRAC ORGANIZACYJNYCH W ZAKRESIE AWANSU ZAWODOWEGO NAUCZYCIELI.

Nowelizacja ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357 z późn.zm.) nałożyła na organ prowadzący szereg nowych zadań wynikających z wprowadzenia od 1 września 2000 r. systemu awansu zawodowego nauczycieli.

W związku z tym, w październiku 2000 r. przygotowano i nadano z mocy prawa 1024 nauczycielom szkół i placówek oświatowo – wychowawczych w mieście stopnie nauczycieli mianowanych. Otrzymanie przez nauczycieli stopni awansu zawodowego uzależnione zostało przede wszystkim od formy stosunku pracy oraz posiadanych przez nauczycieli kwalifikacji.

Ustawa z dnia 18 lutego 2000 r. w art. 7 ust. 4, pkt 1 nałożyła na organ prowadzący obowiązek ustalenia na wniosek dyrektorów szkół, okresu stażu dla nauczycieli kontraktowych ubiegających się o awans na stopień nauczycieli mianowanych.

Uchwała Nr 42/156/2000 Zarządu Miasta Białej Podlaskiej z dnia 9 listopada 2000 r. w sprawie ustalenia okresu stażu nauczycielom kontraktowym ubiegającym się o awans zawodowy na stopień nauczyciela mianowanego, szczegółowo określiła staż dla tych nauczycieli, uwzględniając ich dorobek zawodowy, staż pracy i aktualną ocenę pracy dydaktycznej.

Ogółem ze wszystkich placówek w mieście wnioski o podjęcie postępowania egzaminacyjnego na stopień nauczyciela mianowanego złożyło 123 nauczycieli. Staż 9 miesięczny ustalono 40 nauczycielom, staż 1 roku 9 miesięcy – 37 nauczycielom, natomiast staż 2 lata 9 miesięcy – 46 nauczycielom.

Zgodnie z art. 9b ust. 4 Karty Nauczyciela, stopień nauczyciela mianowanego nauczycielom kontraktowym nadaje organ prowadzący. W związku z tym Wydział Edukacji ma obowiązek realizacji postępowań egzaminacyjnych indywidualnie dla każdego składającego wniosek nauczyciela kontraktowego.

Wiążą się z tym dla Wydziału Edukacji następujące zadania:

- 1) powołanie przez Zarząd komisji egzaminacyjnej w skład której wchodzi:
 - przedstawiciel organu prowadzącego szkołę jako przewodniczący
 - dyrektor szkoły
 - trzech eksperci z listy MEN
 - przedstawiciel związku zawodowego (na wniosek nauczyciela)
 - przedstawiciel organu sprawującego nadzór pedagogiczny (jako obserwator)
- 2) analiza formalna dokumentacji złożonej przez nauczyciela (na pierwszym posiedzeniu komisji),

- 3) przeprowadzenie egzaminu (drugie posiedzenie komisji),
- 4) wydanie zaświadczenia o zdaniu egzaminu (prowadzenie rejestru zaświadczeń) lub odmowy w drodze decyzji administracyjnej nadania stopnia nauczyciela mianowanego,
- 5) wydanie w drodze decyzji administracyjnej aktu nadania stopnia nauczyciela mianowanego po zdaniu egzaminu.

Komisje egzaminacyjne działają w dwóch terminach:

- 1) styczeń, luty
- 2) maj, czerwiec, lipiec, sierpień.

Z przebiegu prac komisji egzaminacyjnej sporządzany jest każdorazowo protokół zawierający w szczególności uzyskaną przez nauczyciela punktację wraz z uzasadnieniem.

Zadaniem Wydziału Edukacji jest archiwizowanie protokołów i całości dokumentacji komisji egzaminacyjnych.

Szczegółowe zasady postępowania egzaminacyjnego i tryb działania komisji reguluje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2000 r w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz. U. z 2000 r. Nr 70, poz. 825).

W przypadku gdy o stopień nauczyciela dyplomowanego będzie ubiegał się dyrektor szkoły, w skład komisji kwalifikacyjnej powołanej przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny – wejdzie przedstawiciel Wydziału Edukacji. Karta Nauczyciela obliguje również organ prowadzący, jako organ wyższego stopnia, do rozpatrywania odwołań nauczycieli od decyzji administracyjnych dyrektorów szkół w sprawach nadania stopni awansu zawodowego nauczycieli kontraktowych.

Zgodnie z rozporządzeniem organ powołujący komisje egzaminacyjne zapewnia ich obsługę administracyjną – biurową oraz pokrywa wydatki związane z ich działalnością.

W związku z wieloma nowymi zadaniami jakie nałożyła na organ prowadzący znowelizowana ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, Naczelnik Wydziału Edukacji dokonała podziału dodatkowych czynności wynikających z wymienionego wyżej zakresu prac dotyczących awansu zawodowego nauczycieli.

Realizację całości zadań w tym zakresie dotyczących nauczycieli gimnazjów i szkół ponadpodstawowych przydzielono inspektor Wydziału – Krystynie Grasko, natomiast nauczycieli przedszkoli, szkół podstawowych i pozostałych placówek oświatowo – wychowawczych – inspektor Wydziału - Dorocie Górskiej.

3. Organizacja roku szkolnego 2001/2002

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 1997r. w sprawie organizacji roku szkolnego (Dz. U. Nr 162, poz.1118).

ORGANIZACJA ROKU SZKOLNEGO 2001/2002

1.	Rozpoczęcie roku szkolnego.	3 września 2001r.
2.	Zimowa przerwa świąteczna.	23-31 grudnia 2001r.
3.	Ferie zimowe dla szkół i placówek w Białej Podlaskiej.	28.01. – 10.02.2002r.
4.	Wiosenna przerwa świąteczna.	28 marca-2 kwietnia 2002r.
5.	Zakończenie rocznych zajęć dydaktyczno- wychowawczych.	21 czerwca 2002r.
6.	Ferie letnie.	22 czerwca-31 sierpnia 2002r.
7.	Dodatkowym dniem wolnym od zajęć w szkołach z 5 dniowym tygodniem pracy może być po odpracowaniu:	2 listopada 2001r. 2 maja 2002r. 31 maja 2002r.
8.	Dodatkowym dniem wolnym od zajęć w szkołach z 6 dniowym tygodniem pracy jest:	2,4 maja 2002r.

II. INFORMACJE ZE SZKÓŁ

DRUGIE SPOTKANIA Z FIZYKA

Katolickie Liceum Ogólnokształcące w Białej Podlaskiej organizuje w dniach 30 I - 2 II 2001r. cykl seminariów i ćwiczeń z fizyki. Jest on przygotowany z myślą o uczniach oraz nauczycielach szkół średnich i nauczycielach gimnazjów. „Drugie spotkania z fizyką” poprowadzą, podobnie jak w ubiegłym roku, pracownicy naukowcy i wykładowcy Instytutu Fizyki Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Program tegorocznych spotkań obejmuje następujące zagadnienia:

- kwantowa teleportacja,
- inżynieria kwantowa,
- lasery,
- optyczny zapis informacji,
- przestrzenne obrazowanie w biologii,
- komputery kwantowe.

Serdecznie zapraszamy do udziału w warsztatach. Bliższych informacji udziela sekretariat Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego w Białej Podlaskiej ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego 53/55 tel. (083) 344-03-69
[www. sim.pl/~KLObp](http://www.sim.pl/~KLObp) .

Z dniem 1 listopada 2000 roku Zarząd Miasta Białej Podlaskiej Uchwałą Nr 22/90/2000 z dnia 9 czerwca 2000 r. powołał Zespół Doradców Metodycznych.

Nauczyciele doradcy realizują swoje zadania w ramach stosunku pracy w szkole lub placówce w której są zatrudnieni ze stosownym do liczby nauczycieli obniżeniem obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

W skład Zespołu wchodzi:

1. Pani mgr Wera Rogacin - doradca do języka polskiego
placówka konsultacyjna –
Zespół Szkół Zawodowych Nr 2
ul. Brzeska 71, tel.342-28-02

2. Pani mgr Wiesława Chazan - doradca do języka rosyjskiego
placówka konsultacyjna –
Zespół Szkół Zawodowych Nr 2
ul.Brzeska 71, tel.342-28-02

3. Pan mgr Arkadiusz Sempruch - doradca do języka angielskiego
placówka konsultacyjna –
Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 3
ul. Narutowicza 39, tel.343-32-27

4. Pani mgr Elżbieta Tomaszuk - doradca do matematyki
placówka konsultacyjna –
Zespół Szkół Zawodowych Nr 1
ul.Piłsudskiego 36, tel.343-66-06